

Grønforet høstes, naar kornet skyter, dog før det lægger sig, og avlingen veies paa hver rute for sig i dugfri tilstand.

Feltet kan ogsaa anlægges paa 1-aars eng med ensartet og jevn plantebestand.

Feltet skal gjødsles og høstes, saalænge engen holder sig jevn og tæt, dog mindst i 4 aar.

Første aar gjødsles, som det fremgaar av anlægskartet, med 0,5 kg. tomasfosfat og 0,5 kg. kainit paa hver av de gjødslede ruter; desuden spredes 5 lass husdyrgjødsel jevnt over hele feltet, og om myren er nydrykter paakjøres 1 lass akerjord, der tages fra en aker, hvor der har vokset erter, vikker eller kløver de sidste aar. Er myren kalkfattig, tilføres ogsaa 3 à 4 hl. avfaldskalk eller tilsvarende mængder av andet kalkholdig materiale. Gjødselen utbringes tidlig om vaaren og harves ned. For at undgaa at gjødselen blir drat over paa de

ugjødslede ruter, harves bare langseftert feltet. Siden gjødsles aarlig efter *kart II*, hvor:

<i>kart II</i>		
7,87 m.		
7,07 m.		
I	O	II
II	IV	III
III	O	I
I	O	II
II	V	III
III	O	I

O = Ugjødslet

I = —»— (eftervirkningen av forrige aars gjødsling prøves)

II = 25 kg. tomasfosfat + 25 kg. kainit pr. maal

III = 25 » —»— + 80 » » »

IV = 50 » —»— » »

V = 50 » kainit » »

Fra mindst 3 steder uttages før gjødslingen i aar analyseprøver, der blandes og sendes hurtigst mulig til en av statens kemiiske kontrolstationer i Kristiania, Bergen eller Trondhjem.

Har man ikke plads til hele feltet, kan man faa halvparten.
Paa *kart II* ombyttes isaaafald den ene av de ugjødslede ruter (O) med 50 kg. kainit (V).

TORVINDUSTRISTATISTIK I SVERIGE.

UTDRAG AV »TORFTJÄNSTEMÄNNENS VERKSAMHET UNDER ÅR 1908«.
AV FÖRSTE TORVINGENIÖR E. WALLGREN.

DER blev i 1908 forsøkt utarbeidet en samlet oversikt over Sveriges torvfabrikker. Til trods for den store betydning, offentliggjørelsen av en saadan torvindustristatistik har for torvindustrien i almindelighet,

og det saaledes skulde ligge i fabrikanternes egen interesse at faa en saa fyldig oversigt som mulig, har det været meget vanskelig at erholde opgaver fra en stor del fabrikker. I 1908 indtraadte der mere ordnede forhold med indhentelse av opgaver fra de fabrikker, som har torvlaan, da disses besigtigelse mer og mer blev utført av torvtjenestemændene og saaledes kunde ske efter en fælles plan. Da tilvirkingen av torvstrø og brændtorv for gaardsbehov er uforholdsmaessig meget større end den fabrikmaessige tilvirking, særlig for brændtorvens vedkommende, er det saa godt som umulig at skaffe tilnærmedesvis sikre og utførlige opgaver. Imidlertid vil torvtjenestemændene anvende saa meget tid som mulig paa utarbeidelsen av en samlet torvindustri-statistik.

I slutningen av 1908 tilskrev første torvingeniøren 333 torvfabrikker angaaende aarets produktion. Ifølge svar fra 77 brændtorvfabrikker og 168 torvstrøfabrikker tilvirkedes der i 1908 95 000 tons brændtorv og 3 750 000 baller torvstrø. Lægger man hertil den tilvirking, som kan antages at ha fundet sted ved andre mere kjendte fabrikker, nemlig 12 brændtorv- og 30 torvstrøfabrikker, kan den mere fabrikmaessige torvtilvirking anslaaes til omkring 110 000 tons brændtorv (hovedsagelig maskintorv) og 5 millioner baller torvstrø.

Angaaende gjennemsnitssalgspisen for torvstrø ved nærmeste jernbanestation indkom der paa ca. 30 forespørsler fyldig svar fra 20 saavel med som uten torvlaan drevne fabrikker fra forskjellige dele av landet. Ifølge opgaver fra 4 fabrikker i Värmland, Dalarne og Jämtland var gjennemsnitssalgspisen for de 5 aar henholdsvis kr. 1,22, 1,32, 1,30, 1,34 og 1,34 pr. balle, altsaa med stigende tendens; og ifølge opgaver fra 16 torvstrøfabrikker i øvrige dele av Svea- og Göta-land var prisen henholdsvis kr. 1,17, 1,24, 1,20, 1,12 og 1,04 pr. balle, altsaa med faldende tendens.

Ifølge opgaver fra de av statens torvtjenestemænd besigtigede fabrikker, som har torvlaan, tilvirkedes der i 1908 ved 16 brændtorvfabrikker 25 584 tons brændtorv og ved 54 torvstrøfabrikker 670 000 baller torvstrø. Tilvirkningsomkostningene beløp sig gjennemsnitlig til ved 13 brændtorvfabrikker kr. 9,70 pr. ton brændtorv og ved 50 torvstrøfabrikker kr. 1,00 pr. balle torvstrø; herav utgjorde arbeids-, maskin-drifts- og transportomkostninger gjennemsnitlig for 15 fabrikker kr. 6,06 pr. ton brændtorv og for 55 fabrikker kr. 0,66 pr. balle torvstrø. Salgsprisen var gjennemsnitlig ved 14 fabrikker kr. 10,37 pr. ton brændtorv og ved 55 fabrikker kr. 0,99 pr. balle torvstrø eller torvmuld. Prisene gjelder ved nærmeste jernbanestation. Som eksempel paa, hvor gjennemsnitssalgspisen kan variere for de forskjellige fabrikker, kan nævnes, at ved ovennevnte 55 torvstrøfabrikker var i 1908 prisen pr. balle 80—90 øre ved 17 fabrikker, 91—100 øre ved 26 fabrikker, derover til og med kr. 1,21 ved 11 fabrikker og kr. 1,83 ved 1 fabrik i Norrbotten.
